Initiative 36

Learning at Home: Parents and Teachers as Leaders

Shri Sanjay Laxman Kharat
Z.P. Primary School Vadgaon
Maharashtra
sanjaykharat44@gmail.com

The School Context

Z.P. School Vadgaon is located in Shahada block of Nandurbar district of Maharashtra. The school is managed by the Local body. It is located in rural area. The school consists of Grades from 1 to 7. It is a Co-educational school.

Challenges faced due to School Closure

As many parents are farmers and laborers in villages children come from, so they cannot afford a new mobile which create hurdle in online teaching-learning. Difficulty was faced in encouraging students who have dropped out of school due to school closure and are engrossed in sports. It was also difficult to increase the participation of parents who neglect children's studies in the learning process and to prevent future adverse effects on the health of students due to excess use of mobiles the COVID-19 period. Coordinating with parents and families also posed some challenges while facilitating

Innovative Leadership Practices for Mitigating Learning Gaps

To face the Covid 19 challenge in the year 2021-2022 and ensure student learning, the school head created a separate school in the home of each student and continued the education of the students with the help of parents and family.

It was decided to implement an innovative project called 'GharoghariShala'. GharoghariShala is a project creating a separate school at each student home as well as creating an educational environment in the student's home premises. The project needs recognition from parents and school management committee (SMC) and village administration. The 'GharoghariShala' initiative started in the covid-19 era to continue the education of students reached many teachers through YouTube channel and Facebook. This project is now started in school under the guidance of school head. This initiative started in Wadgaon school in Man Tahshil of Satara district and now some teachers from every Tahshil of Satara district have started implementing it voluntarily. Many of these teachers are undergoing personal guidance from school head. The project is now successful in reaching 100 percent students during the Covid period. It is not

limited to Satara district but has reached many districts in Maharashtra. The future plan is to create a model of ' GharoghariShala ' in every district of the state of Maharashtra and thereby provide complete information of the initiative to other teachers in respective districts. Due to the success of the initiative started for the first class in the academic year 2020-21 at the school Wadgaon, it has been implemented in Wadgaon for the 1st to 4th class in the year 2021-22. Schools from 1st to 7th standard in Satara, Ahmednagar, and Latur have also started implementing this initiative for students up to 7th standard after getting information about this initiative. This activity is very useful for the students as each student has an opportunity to learn at his own pace. The learning of the students continues in a fun and enjoyable manner. As a result, 100% of the students develop basic skills in language, mathematics and English. As the 'GharoghariShala ' initiative strengthens the educational triangle of teachers, students and parents. The academic progress of the students becomes easier and faster. When the school goes to the student's home, the student happily learns in a stress-free environment whenever he needs. This initiative can also continue the education of illiterate adults at home. In some places, 80-year-old grandmother has started reading while playing with their grandchildren. Creating such a 'Gharoghari Shala' for every student through teachers after the completion of 5 years of age will help in developing the basic skills of the students. Below are the links of Different news channel and youtube channels:

1) TV9 Marathi –
https://youtu.be/9ljnZEm3ZJc 2) NEWS 18 LOKMAT- https://youtu.be/GXPyJAfneSM

https://www.youtube.com/watch?v=Ignu6t68ieU&list=PLSiPjXQ11pfac7VJn9ya1_JxSjbU_p_zQ&index=6

https://www.youtube.com/watch?v=XMmkBCd262Y&list=PLSiPjXQ11pfac7VJn9ya1_JxSjbU_p_zQ&index=12

Collaboration with Community and Parents to ensure Student Learning

With the help of the school management committee (SMC) the parents were awakened who were not present during the online classes. Thereafter school head visited the student home and understood the problem of the parents and took appropriate measures. Online classes were adjusted according to parent difficulties.

Elderly students from upper class where the students were appointed as education friends to look after the study of students.

Each student was given a set of separate educational materials free of cost. With this set student practice, the element taught to them through the home school initiative implemented for class I. Parents were also given guidance on how to make students practice more using the educational materials provided. Through the educational

materials, the students began to study happily at home. A separate school was set up in the home by placing various educational boards on the walls of each student's home. The help of parents was sought to put up charts on the walls. Parents were guided on how to study with the help of charts pasted on the wall so that they can help children. In this home-made school, the student happily learns whenever he wants, in a stress-free environment.

Various educational boards were created by using the outside wall of the student's home, courtyard floor, water tank, chicken coop, cow-buffalo shed, stone walls etc. By creating this educational environment in the campus, all the members of the student's family as well as neighbours in the area started studying.
Way Forward

In order to continue the education of 100% students along with the continuation of online education during the pandemic situation of 'Covid-19', the 'GharogharіShala' initiative should be implemented effectively for the students of class I to IV. This project can be effectively implemented for the FLN (Foundational Literacy & Numeracy) which is an important aspect of "NIPUN Bharat" mission by the Central Government.

Way Forward

1. First of all, to determine the level of study of the students by accurate assessment through direct home visit.
2. Once the level of study of the student is determined, the educational materials will be fixed and provided so that the teacher can teach according to the learning speed of each student.
3. Teaching by direct home visit and following all the rules related to 'Covid19.'
4. Teach the students as well as to guide the parents, so that they can practice more with the help of parents.
5. To provide free set of educational materials to each student.
6. Creating various educational charts on the outdoor wall of the student's home, floor, water tanks, chicken coops, stone walls etc. using the student's home area creatively so that the student can study easily wherever he goes.
7. To create a separate school for each student by placing educational charts on the wall of each student's home according to his/her level of study and the element taught. So that the student can study whenever he/she wants.
8. Perform a 'Comprehensive Cumulative Evaluation' of the students at home with the help of their parents, siblings and teachers through the various educational environments created through the school as well as the home environment.
9. To appoint elder siblings in their area or at home as ShikshakMitra to take classes of the students who have uneducated parents.

10. With the help of parents, the educational losses incurred by the students are effectively remedied by effectively implementing the 'GharogharиShala ' initiative even after the reopening of schools closed due to covid-19.
11. To teach the students in different groups by considering the educational abilities

सामना

‘घरोघरी शाळा’ उपक्रमाचे अधिकाऱ्यांकडून कौतुक

चिमुकलीच्या उत्तरांचे केले कौतुक

वर्धा जिल्ह्याचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी सचिन ओंबासे यांनी हातात खडू घेऊन घर परिसरात निर्माण केलेल्या शैक्षणिक तक्त्यावरील अक्षरांना स्वरचिन्हे जोडून इयत्ता पहिलीच्या विद्यार्थ्यांचे वाचन घेतले. त्यावेळी चिमुकलीने अचूक व आत्मविश्वासपूर्वक दिलेली उत्तरे पाहून उपस्थित सर्व अधिकाऱ्यांनी तिचे कौतुक केले.

म्हसवड : कोरोनाच्या संकटामुळे शाळा बंद असल्याने विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहू नये, म्हणून गेल्या वर्षभरापासून जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा वडगावचे मुख्याध्यापक संजय खरात यांनी माण तालुक्यातील वडगाव येथे राबवलेल्या ‘घरोघरी शाळा’ या उपक्रमास साताराचे जिल्हाधिकारी शेखर सिंह यांच्यासह प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी भेट देऊन पाहणी करत खरात यांच्या पाठीवर शाबासकीची थाप दिली.

यावेळी जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनय गौडा, जिल्हा परिषद वर्धाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी सचिन ओंबासे यांनी भेट देऊन विद्यार्थी व पालकांशी संवाद साधत या उपक्रमाविषयी माहिती घेतली.

‘घरोघरी शाळा’ या उपक्रमाअंतर्गत घर व परिसरामध्ये केलेल्या शैक्षणिक वातावरण निर्मितीची पाहणी केली. या शैक्षणिक वातावरण निर्मितीमुळे विद्यार्थी घर परिसरामध्ये हसत-खेळत कशाप्रकारे शिकतो, याचे प्रात्यक्षिक पालकांनी उपस्थित अधिकाऱ्यांना करून दाखवले.

विद्यार्थ्यांना मनोरंजक पद्धतीने सर्व विषयांचा अधिक सराव व्हावा म्हणून विद्यार्थ्यांच्या अंगणात तयार करण्यात आलेल्या सापशिडी या खेळाचेही प्रात्यक्षिक करून दाखविले. विद्यार्थ्यांच्या घरातच विविध शैक्षणिक तक्ते लावून तयार झालेली शाळा पाहून जिल्हाधिकारी शेखर सिंह यांनी संजय खरात यांना शाबासकीची थाप दिली.

पश्चिम महाराष्ट्र आवृत्ती
ऑगस्ट 13, 2021 पृष्ठ क्रमांक 10
द्वारा समर्थित: eReleGo.com

पुढारी

घरोघरी शाळा उपक्रम स्तुत्य : विनय गौडा

विद्यार्थ्यांच्या घरी स्वतंत्र शाळा; अखंडितपणे शिक्षण सुरू

सातारा : पुढारी वृत्तसेवा

घरोघरी शाळा हा उपक्रम सातारा जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाचा ठरणार असल्याची ग्वाही सातारा जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनय गौडा यांनी दिली.

वडगाव (ता. माण) येथे सुरू असलेल्या ‘घरोघरी शाळा’ या उपक्रमांतर्गत प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी त्यांच्या घरातच तयार करण्यात आलेल्या स्वतंत्र शाळेचे उद्घाटन मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनय गौडा यांच्या हस्ते व वर्धा जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. सचिन ओंबासे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत करण्यात आले. यावेळी ते बोलत होते.

वडगाव शाळेचे उपक्रमशील मुख्याध्यापक संजय खरात यांनी कोरोना काळात शाळा बंद असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शिक्षण सुरू राहण्यासाठी गत शैक्षणिक वर्षापासून वडगाव (ता.माण) येथे त्यांच्या स्वकल्पनेतून ‘घरोघरी शाळा’ हा उपक्रम राबवून प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या घरी स्वतंत्र शाळा निर्माण करून विद्यार्थ्यांचे शिक्षण अखंडीतपणे सुरू ठेवले आहे. नवीन शैक्षणिक वर्षातही कोरोना संकटामुळे शाळा बंद असल्याने इयत्ता पहिलीत नव्याने दाखल झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी तयार केलेल्या स्वतंत्र शाळांपैकी अर्पिता ढोंबरे या विद्यार्थिनीसाठी तिच्या घरात तयार केलेल्या शाळेचे उद्घाटन करण्यात आले.

सौ. माया ढोंबरे यांनी विनय गौडा व सचिन ओंबासे यांचे स्वागत केले. कार्यक्रमास माण पंचायत समितीचे गटविकास अधिकारी सर्जेराव पाटील, विस्ताराधिकारी सौ.सोनाली विभुते, केंद्रप्रमुख नारायण आवळे, वडगावचे सरपंच अजिनाथ जाधव, उपसरपंच संजय ओंबासे व ग्रामस्थ उपस्थित होते.

सातारा : घरोघरी शाळा उपक्रमाच्या उद्घाटनप्रसंगी विनय गौडा, डॉ. सचिन ओंबासे, सर्जेराव पाटील आदी.

Satara Edition
Jun 27, 2021 Page No. 5

श्री.संजय खरात यांनी राबवलेल्या घरोघरी शाळा या उपक्रमास मा.शिक्षणाधिकारी सौ.प्रभावती कोळेकर यांनी सदिच्छा भेट

जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा वडगाव येथील उपक्रमशील शिक्षक श्री.संजय खरात यांनी राबवलेल्या घरोघरी शाळा या उपक्रमास मा.शिक्षणाधिकारी सौ.प्रभावती कोळेकर यांनी सदिच्छा भेट दिली. भेटीदरम्यान कोरोना काळात इयत्ता पहिलीच्या विद्यार्थ्यांसाठी राबवलेल्या घरोघरी शाळा या उपक्रमाची पाहणी केली. यावेळी त्यांनी विद्यार्थ्यांशी प्रत्यक्ष संवाद साधून विद्यार्थ्यांची प्रगती पाहिली व कौतुक केले.उपक्रमात सामाविष्ठ असलेले विषय विद्यार्थ्यांचे शब्द वाचन,गोष्टीची पुस्तके वाचन, इंग्रजी तक्ते वाचन व पाढे पाठांतर पाहून शिक्षणाधिकारी यांनी आनंद व्यक्त केला व हा उपक्रम इतरांसाठी मार्गदर्शक असल्याचे मत व्यक्त केले. कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवरती शाळा बंद शिक्षण सुरु असताना श्री. संजय खरात गुरुजी यांनी वाडच्या-वस्त्या वरील विद्यार्थ्यांच्या घरोघरी जावून या विद्यार्थ्यांना शिक्षण प्रवाहात टिकवून ठेवण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या घरातच शाळा निर्माण केल्यामुळे इयत्ता पहिलीतील सर्व विद्यार्थी शिक्षण प्रवाहात टिकून राहून त्यांच्या अध्ययन क्षमता विकसित करण्यात यश प्राप्त झाले आहे. यासाठी खरात सरांनी घेतलेले परिश्रम निश्चितच अभिनंदनीय व कौतुकास्पद असल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली. ३००० हून अधिक गृहभेटी घेऊन हा उपक्रम जिल्ह्यातीलच नव्हे तर राज्यातील शिक्षकांना प्रेरणादायी असल्याचे मतही शिक्षणाधिकारी मॅडम यांनी व्यक्त केले.

खरात सरांनी घेतलेल्या कष्टामुळे घर हीच शाळा तयार झाल्याने विद्यार्थी शाळेपासून दूर राहिला नाही. सरांनी दिलेल्या विविध साहित्यांमुळे मुलांना हसत खेळत शिक्षण मिळाल्याची भावना पालकांनी व्यक्त केली. घरात निर्माण झालेली शाळा आम्हाला आवडते.सरांनी पुरवलेल्या साहित्याच्या वापर करून कधी पालकांच्या मदतीने तर कधी आम्ही स्वतःच अभ्यास करत असल्याचे विद्यार्थ्यांनी सांगितले. सदर उपक्रमास शाळेचे सहकारी शिक्षक श्री.सोपानराव मोटे व शिक्षिका सौ.अश्विनी राऊत तसेच शाळा व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष श्री. विजय ओंबासे,माजी सरपंच सौ.निलम अवघडे मॅडम,माजी उपसरपंच श्री.नितीन ओंबासे, विद्यमान सरपंच श्री.अजिनाथ जाधव,उपसरपंच श्री.संजय ओंबासे, गावच्या पोलीस पाटील सौ.शीतल ओंबासे मॅडम या सर्वांनी सहकार्य केल्याचे मुख्याध्यापक खरात सरांनी सांगितले.शिखर शिंगणापूर शाळेच्या मुख्याध्यापिका सौ.अनुसया गोरे यांनी शिक्षणाधिकारी मॅडम यांचेर स्वागत केले. दहिवडी केंद्राचे केंद्रप्रमुख मा.श्री.नारायण आवळे साहेब यांनी सदर उपक्रमाविषयी अधिक माहिती देवून आभार मानले.

acquired by the students from 1st to 4th class for one hour every day after the commencement of school.

प्रत्येक विद्यार्थ्यास देण्यासाठी
तयार केलेले शैक्षणिक साहित्य.

गृहभेटीद्वारे अध्यापन करताना शिक्षक.

विद्यार्थ्यांच्या घरात निर्माण केलेल्या शाळा.

माण तालुक्यात ‘घरोघरी शाळा’

■ प्राथमिक शिक्षक संजय खरात यांचा उपक्रम

■ सभापती व गटशिक्षणाधिकाऱ्यांकडून कौतुक

धनंजय माने

कुकुडवाड, दि. १८ - विद्यार्थ्यांच्या घरात, अंगणात, घराशेजारील परिसरात केलेल्या शैक्षणिक वातावरण निर्मितीमुळे प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे घर म्हणजे शाळा झाल्याची परिस्थिती वडगाव (ता. माण) येथे झाली आहे. जिल्हा परिषद शाळेचे मुख्याध्यापक संजय खरात यांच्या कष्टाचे हे फलित आहे. पंचायत समिती सभापती कविता जगदाळे व गटशिक्षणाधिकारी सोनाली विभुते यांनी या उपक्रमाची पाहणी करून कौतुक केले.

करोनामुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीवर मात करण्यासाठी संजय खरात यांनी वडगावमध्ये नावीन्यपूर्ण उपक्रम राबविले आहेत. विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये, म्हणून त्यांनी गृहभेटी दिल्या. तेवढ्यावरच न थांबता प्रत्येक घरात शालेय वातावरण तयार केले. त्यामुळे संपूर्ण गावात घरोघरी शाळा, असे चित्र निर्माण झाले आहे. या उपक्रमास कविता जगदाळे, सोनाली विभुते व केंद्रप्रमुख नारायण आवळे यांनी भेट दिली. त्यांनी घरोघरी झालेल्या शाळा पाहून विद्यार्थी व पालकांशी हितगुज केले. ‘घरोघरी शाळा’ हा उपक्रम राज्यातील पहिलाच असल्याचे मत जगदाळे यांनी व्यक्त केले. करोना संकटाच्या काळातही विद्यार्थ्यांचे शिक्षण सुरू राहण्यासाठी संजय खरात यांनी घरोघरी शाळा निर्माण केल्या. त्यांचे कार्य शिक्षकांसाठी प्रेरणादायी असल्याचे मत विभुते यांनी व्यक्त केले. आवळे म्हणाले, करोना काळात तीन हजारांपेक्षा जास्त घरांना भेटी देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण सुरू ठेवणारे खरात हे राज्यातील एकमेव शिक्षक असतील. या भेटीदरम्यान इयत्ता पहिलीच्या विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकांबरोबर गोष्टींची पुस्तकेही वाचून दाखवली. संख्या वाचन, बेरीज-वजाबाकी, पाढे म्हणून दाखवले. काही मुलांनी आपली ओळख इंग्रजीमधून करून दिली. शैक्षणिक साहित्याचा कृतियुक्त वापर करून दाखवला. शाळा व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष विजय ओंबासे यांनी स्वागत करून आभार मानले.

वडगाव : ‘घरोघरी शाळा’ उपक्रमाची पाहणी करताना कविता जगदाळे, सोनाली विभुते व नारायण आवळे.